

گفتگویی با دکتر عقیقی به مناسبت روز پزشکی

پزشکی حرفه‌ای برای خدمت به بیماران نه پول درآوردن

به مناسبت روز پزشک گفتگویی با دکتر عقیقی بنیانگذار روماتولوژی کودکان ترتیب داده شد. عقیقی عضو کالج بین‌المللی طب کودکان آمریکا، استاد دانشگاه علوم پزشکی تهران، استاد نمونه اخلاق در کشور، استاد وابسته به دانشگاه آزاد، عضو هیأت ممیزه وزارت بهداشت، عضو فرهنگستان علوم پزشکی، عضو هیأت تحریریه مجلات نظام پزشکی و فرهنگستان علوم پزشکی و بنیانگذار رشته روماتولوژی کودکان در کشور است. وی هم اکنون ۶۸ ساله است. در ادامه، گفت و گو با این پزشک فرهیخته را می‌خوانید.

شروع کردم و بعد از ۴ سال هم استاد و سال ۱۳۸۰ بازنشسته شدم. صبح‌ها از ساعت ۵:۳۰ در بیمارستان امام خمینی (ره) مشغول به آموزش هستم و از ساعت ۱۱ تا ساعت ۱۴ در مطب بیماران ثابتم را می‌بینم که بیشتر آنها بیماران روماتولوژی هستند.

● چرا رشته کودکان را برای تحصیل و تخصص انتخاب کردید؟

من شاگرد دکتر قریب بودم و در آن مقطع بزرگ شدم و به دلیل علاقه به این استاد فقید و اعتقاد او که کودکان آینده سازان این مرز و بوم هستند این رشته را انتخاب کردم.

● با توجه به شرایط اگر به گذشته برگردید آیا حاضرید تخصص دیگری را انتخاب کنید؟

(با لبخندی مهربان) هرگز؛ من عاشق کودکان هستم و پس از ۵۰ سال هنوز وقتی کودکان را می‌بینم حس می‌کنم تازه پزشکی را شروع کرده‌ام. من در طول این ۵۰ سال، سه نسل را به چشم دیده‌ام و با کودکانی که روزی پزشک آنها بودم ارتباط دارم و بسیاری از بیماران من نوه‌هایشان را برای درمان پیش من می‌آورند.

در مطب پرونده بیمارانی نادر کودکان روماتولوژی که زندگی را با درد تجربه می‌کنند و در دنیا کمتر به آنها پرداخته می‌شود مورد بررسی قرار می‌دهم.

● در مورد رشته روماتولوژی که بنیانگذار آن هستید توضیح بدهید.

قبل از بازنشستگی فرصتی پیش آمد و بنده به آمریکا رفتم و دوره فلوشیپ روماتولوژی کودکان را گذراندم. بعد از چند سال این رشته را در ایران به کمک

همکارانم پایه گذاری کردیم و اکنون پزشکان در این تخصص در دانشگاه تهران و شهید بهشتی مشغول به تحصیل هستند. پزشکان اطفال وظیفه سنگینی به عهده دارند و باید در رشته روماتولوژی صبر پیشه کنند، باید بدانند که (بغض گلویش را می‌گیرد و با ناراحتی ادامه می‌دهد) وقتی کودکی بیمار می‌شود یک خانواده بیمار شده است.

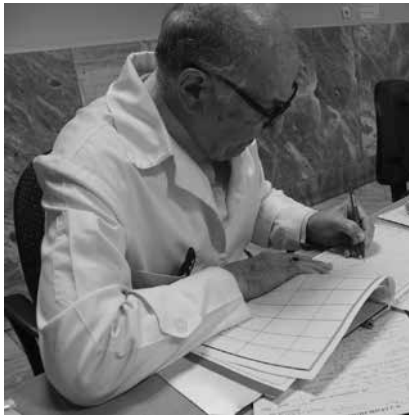
کودکان مبتلا به بیماری روماتولوژی متأسفانه از دردهای همیشگی و مزمن رنج می‌برند و درمان آنها نیاز به صبر و حوصله پزشک و والدین دارد. این رشته به نظر من با صبر و حوصله عجین شده است و از آخرین پدیده‌های علمی کمک گرفت تا بتوانیم از سربار شدن کودک برای خانواده جلوگیری کنیم که این کودک بتواند در آینده راهی مدرسه و حتی دانشگاه شود.

● فکر می‌کنید در پزشکی ایران و به خصوص تخصص کودکان جای چه چیزی خالی است؟

متأسفانه پزشکان کمتر وقت صرف کودکان می‌کنند و با بیماران صحبت نمی‌کنند و بیشتر به ویزیت می‌پردازند. باید یک پزشک از دوران جنینی همراه یک مادر باشد و پس از تولد فرزند و در ادامه مسیر زندگی همراه مادر و کودک باشد. در دوران نوزادی و کودکی آموزش‌های لازم و مراقبت‌ها را به مادر بدهد در تمام مراحل از واکسیناسیون شیرخوارگی تا بزرگسالی و هنگام مرگ همراه فرد باشد و به قصه‌های مادر درباره کودکش گوش کند و همیشه همدل و همراه او باشد.

● کمی از خودتان برای مخاطبان بگویید.

من متولد ۱۱ خرداد ۱۳۱۰ از کرمانشاه هستم و پس از طی مدارج علمی، سال ۱۳۳۲ وارد دانشکده پزشکی تبریز شدم و با اخذ رتبه عالی بورسیه انگلستان را دریافت کردم و تخصص اطفال را در لندن گذراندم. سپس به ایران بازگشتم و در مشهد شاگرد استاد قریب بودم، سپس در دانشگاه تهران خدمتم را از استادیاری

● کمی از دکتر
قرب و خاطراتی که
با ایشان دارید برایشان
بگویید.

تمام زندگی من
مرهون دکتر قریب
است و افتخار
همکاری با ایشان را در

مرکز طبی کودکان داشتم. مسائل اجتماعی
برخورد با بیماران به خصوص طبقه فقیر
را از ایشان یاد گرفتم. اهتمام دکتر قریب
به درمان بیماران با خوش خلقی و رفتار
مناسب با والدین کودکان و آموزش علم
خود به دیگران به عنوان زکات علم و انتقال
تجربه ۵۰ ساله ام به دانشجویان شیرین ترین
بخش زندگی من است.

● از زندگی شخصیتان برای مخاطبان
بگویید.

زندگی با پزشکان بسیار دشوار است
و من از همسر که همیشه در مسائل
زندگی و مشکلات مربوط به شغل و ادامه
تحصیل در خارج از کشور همیشه همراه
من بود تشکر می کنم. ثمره ازدواج ما ۲
فرزند و ۵ نوه است و از اعضای خانواده ام
یکی از نوه هایم در آمریکا در حال اختراع
استنت مغزی است و ۲ نوه دیگر در ایران
دندانپزشک هستند.

● استاد متأسفانه شاهد آن هستیم که
بسیاری از افراد به خاطر پول سراغ حرفه
پزشکی می روند نظرتان در این مورد چیست؟
متأسفانه اکنون برخی افراد برای کسب
درآمد و پول در آوردن سراغ پزشکی
می روند اما در زمان تحصیل ما تلاش
می کردیم تا پا جای استادان خود بگذاریم.
استادی چون دکتر قریب نه تنها از
بیماران ویزیت دریافت نمی کرد، بلکه
داروی بیماران و نمونه های دارویی را در
اختیار آنان قرار می داد و در مواقع ضروری
با تماس با داروخانه دستور می داد که دارو
را به حساب او به بیمار بدهند.

پزشکان مطمئن باشند هیچ گاه گرسنه
نمی مانند و به دنبال پول در آوردن به جای

بالین بیماران بحث های خارج از پزشکی
نکنند، جامه سپید بپوشند و با آبرو و نزاکت
به توصیه های استادان گوش دهند.

● توصیه شما به جامعه و وظایف آنها
در قبال جامعه خدمتگزار پزشکی چیست؟
توصیه من به جامعه آن است که قدر
پزشکان را بدانند چون پزشکان سلامت
مردم را تضمین می کنند و بر اساس جمله
«عقل سالم، در بدن سالم»، پزشکان این امر
را با خدمت گذاری به مردم محقق می کنند.
خوشبختانه مردم ایران حق شناس بوده
و از پزشکان به هنگام درمان و رسیدگی
کمال تشکر و قدردانی را دارند.

● چه آرزویی برای بیماران و حرفه
پزشکی دارید؟

من وقتی بیمار و کودکی سلامت خود
را به دست می آورد (شادی و شغف در
کلامش موج می زند و با لبخند می گوید)
در آن لحظه حتی از والدین او نیز شادتر
هستم، اما هرگاه که بیمار لاعلاجی را
می بینم (اشک در چشمانش حلقه می زند)
از او شرمند می شوم و روزگار برایم تیره
و تاریک می شود و از خدای متعال درخواست
می کنم مرا در راهی که انتخاب کردم موفق
بدارد و تا آخرین لحظه حیات خود در
خدمت مردم باشم.

امیدوارم تمام بازماندگان و اطرافیان
من که در رشته پزشکی، داروسازی و
دندانپزشکی تحصیل کرده اند راهی را
که شروع کرده ام ادامه دهند و همیشه در
خدمت مردم باشند.

خدمت به بیماران نباشند، پریدن از پله یک به
سه جایز نیست باید مدارج علمی را به تدریج و
درست طی کرد.

● خاطره شیرین از دوران تحصیل
و شغل خود برای مخاطبان تعریف کنید.
سراسر حرفه پزشکی خاطره است و یکی
از شیرین ترین خاطرات من در زمان جوانی
این بود که شنیدم برای تخصص بورسیه
شدم، چون آن زمان هیچ پولی برای رفتن
به خارج از کشور را نداشتم. خاطره بعدی
من زمانی است که مدال درجه اول دولتی را
در حوزه درمان از آن خود کردم و یکی از
بهترین و شیرین ترین اتفاقاتی زندگی من
افتخار همکاری با دکتر قریب است.

● حرف های را که فکر می کنید باید به
گوش دانشجویان و پزشکان برسد بیان کنید.
دانشجویان رشته پزشکی به خصوص
متخصصان اطفال احترام به والدین،
گوش فرا دادن به داستان مادران در مورد
کودکانشان، ادای احترام در هنگام خروج
از اتاق به والدین، نخندیدن در بالین بیمار،
فداکاری در مواقع ضروری را سرلوحه کار
خود قرار دهند، با داستان آلوده بیماران را معاینه
نکنند و از گفت و گوی خصوصی پرهیز کنند.
ما در مکتب دکتر قریب پرورش یافتیم که
نمونه او در دنیا نیز دیده نمی شود سعی کنیم
روش این استاد را سرمشق خود قرار دهیم.

● رفتار دانشجویان پزشکی با
پیشکسوتان و استادان عرصه پزشکی
چگونه باید باشد؟

دانشجویان در زمان تحصیل سعی کنند
از فرصت نایاب پیش آمده استفاده کرده و
حداکثر بهره را از حضور استادان ببرند، در